V neděli 8. března se v Sokolovu uskutečnil pietní akt

9.3.2026 - | Vojenský historický ústav Praha

V ukrajinské obci Sokolovo zástupci místního muzea a městských samospráv uctili památku československých vojáků, kteří zde v březnu 1943 statečně bojovali. U kříže, který stojí na místě pravoslavného kostela, při jehož obraně padl velitel 1. roty nadporučík Otakar Jaroš, položili květiny.

Hrdinství československých vojáků 1. čs. samostatného praporu, kteří na začátku března u Sokolova neohroženě čelili velké přesile německých jednotek 6. tankové divize, zůstává uchované v historické paměti nejen u nás, ale také v místech, kde se těžké boje odehrávaly. Přímo v obci Sokolovo sídlí Muzeum válečného bratrství, s nímž Vojenský historický ústav Praha spolupracuje.

„Při své loňské návštěvě jsem s ukrajinskými kolegyněmi projednával naši pomoc při obnově zdejší expozice. Muzeum v Sokolovu je z pochopitelných důvodů nyní vyklizeno a uzavřeno, sbírkové předměty jsou uschovány,“ říká ředitel Vojenského historického ústavu Praha brigádní generál Aleš Knížek.

V neděli 8. března 2026 se v obci Sokolovo uskutečnil pietní akt, jehož se zúčastnili starosta města Zmijiv Pavel Golodnikov, jeho zástupce Denis Čelapko a další zástupci městské rady, ředitelka sokolovského muzea Aljona Mirgorod, starosta Sokolovského okruhu Jevgenij Něčiporenko a vedoucí Zmijivského centra veteránů Ruslan Amosov.

Přítomní uctili památku padlým položením květin u kříže, který je na místě, kde stál pravoslavný kostel Zesnutí přesvaté Bohorodice. Právě zde měl na začátku března 1943 velitelské stanoviště a pozorovatelnu nadporučík Otakar Jaroš.

První rota, jíž Otakar Jaroš velel, tvořila předsunutou obranu v Sokolově, druhá měla hájit ves Arťuchovku a třetí obsadila prostor u obce Mirhorod. Dvaadvacetiletá snajperka Marie Ljalková z pozorovatelny přes dalekohled své pušky SVT-40 viděla, jak Sokolovo hoří a přibližují se k němu tanky. Večer se druhá rota nadporučíka Jana Kudliče vydala Sokolovu na pomoc. *„Šla jsem do útoku vedle velitele. Když jsme byli uprostřed řeky, Němci na nás spustili palbu. Kudlič byl zraněný, mně o přilbu cinkaly náboje. Na pár vteřin střelba ustala. Zvedla jsem se a vystřílela zásobník směrem, odkud na nás pálili. Najednou bylo úplné ticho*," vzpomínala Marie Ljalková, která zlikvidovala kulometné hnízdo a svému veliteli zachránila život. Na půl dne. Zraněného Kudliče mohli odnést na obvaziště. Sanitka, která ho následující den odvážela do nemocnice v Charkově, dostala plný zásah a shořela.

Svůj život v nerovném boji položili i další českoslovenští vojáci, například podporučík Jiří Frank, jenž velel dvěma protitankovým kanónům ráže 45 milimetrů, rotmistr Hynek Voráč, rotný František Valenta, svobodníci Jozef Solanič, Norbert a Walter Lanzerovi nebo vojíni Josef Šeda a Vasil Džumarat.

https://www.vhu.cz/v-nedeli-8-brezna-se-v-sokolovu-uskutecnil-pietni-akt